

2005. évi XLVII tv.

Hatályos: 2006.01.01-től

A szakértői díj

17. § (1) Azokban az ügyekben, amelyekben a hatóság hivatalból folytat le bizonyítást, vagy a bizonyítás hivatalból történő elrendelésének is helye lenne, az egyes vizsgálatok elvégzéséért felszámítható díjat (munkadíjat és költségeket) a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara javaslata alapján az igazságügyminiszter évente rendeletben határozza meg.

(2) Az eseti szakértő és a szervezet szakértői díjazására az (1) bekezdésben foglaltak irányadóak.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott ügyeken kívül az igazságügyi szakértő, a társaság, a szakértői intézmény a díjat maga állapítja meg. A díjat évente, a tárgyévet megelőző év december 1-jéig a Minisztériumnak be kell jelenteni, amellyől a tárgyévből a bejelentő nem térhet el.

(4) A kirendelő hatóság - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a jogerős határozattal megállapított szakértői díjat az eljáró igazságügyi szakértő, szakértői intézmény, társaság, a szervezet által benyújtott számla alapján 30 napon belül köteles kifizetni. A számla kiállítására nem köteles igazságügyi szakértő részére a szakértői díjat - a határozat jogerőre emelkedésének időpontjától számított 30 napon belül - átvételi elismervény ellenében kell kifizetni.

(5) Ha a szakértői díj megfizetése a kirendelő hatóságot terheli, a (4) bekezdés szerinti határidő eredménytelen elteltét követően az igazságügyi szakértő, a gazdasági társaság és a szakértői intézmény, azonnali beszédési megbízást nyújthat be a kirendelő hatóság pénzforgalmi bankszámlájára terhére.

A törvény egyik legfontosabb eleme a szakértői díjazás reformja. Az igazságügyi szakértő díjának meghatározására olyan szabályok irányadóak, amelyek csökkentik a díjszabás realitásoktól való elszakadásának veszélyét, mivel ez utóbbi azzal a következménnyel járna, hogy miközben a közvetlenül fizetendő munkadíj viszonylag csekély mértékű, addig pl. a peres eljárás elhúzódása, a szakvélemény esetleges nem megfelelő színvonala folytán a felek számottevő mértékű közvetett kiadást (veszteséget) szenvednek el.

A törvény szerint azokban az ügyekben, amelyekben a hatóság hivatalból folytat le bizonyítást, vagy a bizonyítás hivatalból történő lefolytatásnak is helye lenne, az egyes szakértői tevékenységeikért felszámítható díjat (munkadíjat és költségeket) - a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara véleményének beszerzését követően - az igazságügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben évente rendeletben határozza meg. Ezen a körön kívül, a felek az általuk kötött megbízási szerződésben - a polgári jog általános szabályai szerint - szabadon állapodhatnak meg az elkészítendő szakvélemény díjában.

Mivel a törvény egyik alapelve az esélyegyenlőség megteremtése, a törvény előírja, hogy minden kirendelést tényleges díjkifizetésnek kell követnie. A törvény hivatott rendezni a kirendelő hatóságok díjkifizetési kötelezettségét. Az eddigi gyakorlatban előfordult, hogy az elkészült igazságügyi szakértői véleményekért fizetendő díj kifizetése hónapok vagy évek múltán történt meg, jelentős anyagi nehézséget okozva a szakértőknek. A törvény a megállapított díj kifizetésére 30 napos határidőt szab. A törvény megengedi, hogy a díj kifizetése - de nem a határidő - vonatkozásában jogszabály eltérően rendelkezzen.

Az igazságügyi szakértőre is az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvényben (a továbbiakban: Áfa törvény) foglalt kötelezettségek vonatkoznak a számlaadással kapcsolatban. Az Áfa törvény alapján történik a számlaadás abban az esetben is, ha az igazságügyi szakértő alanyi adómentességet választott, illetve ha az önálló tevékenységként szakértői tevékenységet folytató szakértő - választása alapján - az Áfa törvény hatálya alá tartozik. Egyéb esetben, a díj kifizetése átvételi elismervény ellenében történik.